

561

Nr. ~~9~~

~~933~~

~~Vol II~~

5.08

ROMÂNIA

MINISTERUL INSTRUCTIUNII, AL CULTELOR ȘI ARTELOR

~~1933~~

COMISIUNEA MONUMENTELOR ISTORICE

Biserica

Biserica

sf. Dumitru Colentina

BUCHUREȘTI

Jud.

Hfov.

1921 — 1925

561

Polentine Buccuristi

St. Lomitar -

Crestoraul or annual arbo arul 1839

Donnate 1932.

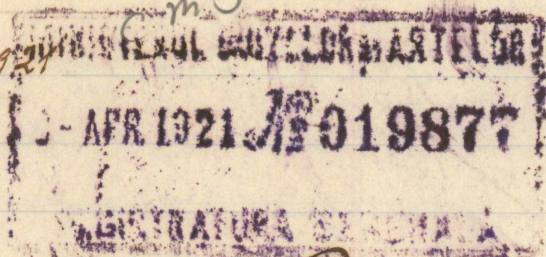
Ware a lever.

Parohia Bis. Sf. Strie

Colentina

8 Aprilie 1921

N° 80

Domnule Președinte

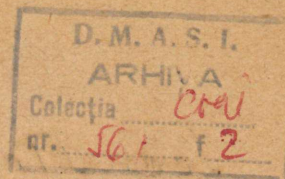
Complectându-se chestionarul trimis
de comisiunea monumentelor istorice
cu N° 735 avem onoare de a-l
înnapoia. Biserica noastră fiind
zidită în 1839, nu face parte din mo-
numentele istorice.

Epitropii } Paroh G. Stefan Georgescu

Alai Președinte al comisiunii
monumentelor istorice.

CHESTIONAR PRIVITOR LA MONUMENTELE ISTORICE.

(Acest chestionar se va completa și înainta cu adresă oficială pe numele: D-lui Președinte al Comisiunii Monumentelor Istorice, Administrația Casei Bisericii, în interval de două săptămâni dela ziua primirii lui).

Județul Ilfov
Comuna București
Cătunul —

1) Felul monumentului. nu este. Numele și hramul.

Mănăstire

Schit

Biserica parohială . este

Sf. Iria sosaura Colentina

Biserici filiale

(Pentru fiecare biserică filială se va face chestionar aparte).

2) E de zid sau de lemn? E dreptunghiulară sau cu sănuri?

este de zid
cu sănuri

3) Care e anul de fondare și numele ctitorilor? (Se va da numele ctitorilor de pe pisanie pomelnice și portrete ctitorești).

1839
Dumitrache Dubrovnicul
și Stana preotesea

4) Ce inscripții de fondare, săpate în piatră și lemn, sau zugrăvite sunt? (pe cât se pot descifra).

Inscripția se afla în piatră:
Această sfântă Biserică s-a
prăsnesc în anul Sf. Trii
s-a zidit din nou în zilele preotului
Alexandru Ghica Voievod și a preotului
părintelui Mitropolit Iosif: cu cheltuieli
și oșardă sf. părintelui Dumitrache Dubrov
nicul și Stana preotesea satia sa și fiul său
părintele Dumitrache Popescu și Alexandru
Popescu opre pomenice anul 1839.

5) Ce clădiri sau ziduri sunt pe lângă biserică și ce vechime au?

Justa casă parohială construită a. 1873 cu cheltuieli preotului Ioan Stoceru. Casă edită în a. 1912 cu cheltuielile nra parohială Ștefan Georgescu. În fine o odăie și sală veche. Nu se știe anul când este făcută.

6) Are biserica pridvor cu stâlpi înflorați și chenare împodobite la uși și ferestre?

Nu are

7) Are pietre de morminte vechi? Ce inscripții au? (pe cât se pot citi).

Nu are

8) Zăgrăvelile sunt vechi sau noi? Pedinașara, bisericii sunt zăgrăveli?

Sunt noi, din a. 1897. În fața Bisericii se află pe table 2 icoane ale Sf. Dumitru. Una în formă de dreptunghi și alta în formă de trapez. În partea de mijlocie de icoană Sf. Ioan Botezătorul, făcută în anul 1897.

9) Tâmpla e de zid sau de lemn? Ce vechime are? E frumos împodobită?

De lemn

Din anul 1897

Împodobită potrivit

10) Câte străne vechi și sfesnice de lemn sculptate sunt?

Strănele sunt făcute în 1897. Sfesnice sculptate nu există.

11) Inventariul icoanelor vechi de la tâmplă și din biserică, chiar a celor scoase din uz, cu arătarea inscripțiilor ce au, și numele sfinților ce reprezintă.

Sunt 10 candelă de argint mătime patermită, una în altar, nouă în Biserică. Sunt 6 de metal.

Icona Sf. Grigore Teologul scrisă din uz dăruită de casa Domnitorului Grigore Ghica. Icona Mărmării Christos și a Maicii Domni din a. 1871 de pictorul Stoenescu, de asemenea scrisă din uz. Iconele actuale sunt din a. 1897 de pictorul Dumitru Corbu, nu prezintă nici o importanță.

12) Inventarul candelelor, cădelnițelor, discurilor, ripidelor, chivoturilor, crucilor de lemn ferecate, paștelor, potirelor, și al întregii argintării vechi, precum și al candelabrelor vechi, (indicându-se inscripțiile ce au pe cât se pot ceti).

În altar sunt 2 cruci de lemn ferecate în argint, una mică 1840, alta mai mare 1880 dăruită de Maria c. f.

C. N. F. Chivot 1840 cu inscripție. Acest sfânt chivot este dăruit de reșind lui D. Teodor Gavril și Moșa pentru prosoa Bisericii. Candelă de la icoana lui Christos cu inscripția: „Acesta candelă este dăruită de Bl. Mihail Arghir Ecaterina Tudora Ion Alexandrina pentru Biserica Sf. Dumitru din 1887 Martie 24. Candelă de la Maica Domnului dăruită de cei notați mai sus pt. Biserică Sf. Dn. soseana Colentina 1887 Iulie 12. Candele de argint sunt 12 și 6 de metal. La icoana Sf. Nicolae scrie pe candelă: Stamen și Maria.

13) Inventariul vestimentelor vechi, chiar a celor scoase din uz.

Sunt 2 rînduri de plajdi cu care se îmbracă preoții la prăsnice 2 rînduri pentru Duminică. 2 rînduri pentru Sîmbătă, 4 spite de catifea neagră un stihar de catifea neagră mai multe epitrahile unele scoase din uz.

14) Ce pomelnice vechi, manuscripte sau documente sunt? (Inventarul lor).

Nu există

15) Inventarul cărților vechi de 2 sfinte evanghelii una îmbrăcată slujbă, cu arătarea titlurilor lor. în argint și alta neîmbrăcată, styro-
hul editie veche, 2 crasloane editie veche, 1 ceteiul
mare și mic, psalteria, 12 mince, 3 enghiasmatare, 2 Ten-
tostare

16) Ce clopote vechi sunt și ce in- Au fost 3 clopote; unul turnat în
scriptii au? a. 1856, altul în 1881 și altul în 1902. Acestea
au fost luate de Administrația germană în ziua de
24 Aprilie st. v 1917. Sote au câștigat 364 de lei logr.
și nu s'au plătit pentru ele suma de lei 364 ci le-au

17) Când s'a făcut ultima repara- În a. 1897 s'a făcut timpla
ție mare a bisericii; s'a păstrat ce din nou și pictura Bisericii
era vechi? Cea veche nu s'a păstrat afara de uile tim-
plei vechi.

18) Ce legende istorice se poveste-
lesc despre acest sfânt locaș?

Nici una

19) Ce lucruri istorice sunt prin
prejur?: palate domnești, case boierești,
cule, case vechi țărănești, câmpuri
de luptă, cruci de piatră mari (cu
inscripția pe cât se poate descifra).

Nu se află nimic din
toate acestea.

Semnătura Parohului (Superiorului),

Sigiliul Bisericii (Mănăstirii)

Pentru Stefan Georgescu

12) Inventarul condelor: 2 rînduri de pastale fără
vre-o inscripție, 2 sfesnice de alamă înalte
un metru și 30 cm serie Gheorghe Nestor
jugănaru soseana Colentina 107-1897 Parache
pe amândouă serie așa -

Alte 2 sfesnice de alamă tot așa de
mari serie pe ele: „Cu ajutorul enoriașilor
s-au făcut aceste sfesnice în 1887 Iulie 4.

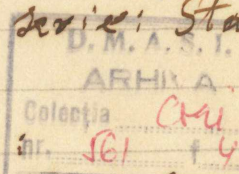
Pe amândouă serie tot așa

Alte 2 sfesnice de alamă serie: Stanen
și Maria.

Pe policantru mare serie:

Davie de Vasilache Tănăsescu și Ecater-
ina V. Tănăsescu în a. 1869 Octombrie
în 25.

Discuri sunt 2. Ripidele sunt 3
rînduri și un rînd de catifea neagră

un chivot de argint cu inscriptia ce s'a
spus mai in sus. Pe prastol sunt două
cruci de argint. Inscriptia s'a s'a spus mai
sus; 2 rinduri de papdale fără inscriptii
2 potire de argint suflate cu aur, 2 cummi
de argint suflate cu aur. Toate ne prezintă
nici o veciune.

Continuare la N° 16.

În a. 1918 După isonirea Germanilor
Epitropia Bisericii cu ajutorul enoriaşilor
a făcut un nou clopot în locul celor
3 luate, în greutate de 283 de kilogr.
platind suma de 6280 de lei.

Iată inscripţia actualului clopot:

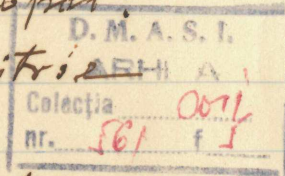
"Din Epitropia Bisericii Sf. Dimitrie

Calentina

"Din donaţia enoriaşilor prin stăruinţa
Epitropiei, fiind paroh preotul Stefan
Georgescu, Epitrop Nicolae Rădulescu / Fotache
preot ajutător Marin B. Nicolae.

Enoriaşi Nicolae şi Agheira Popişteanu
Petre G. Otopceanu şi Vasile Năstase
la a. 1918 Decembrie 24.

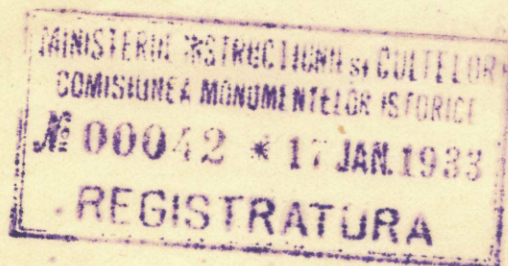
Alexandru Spiveanu clopotar strada Pitagora

Parohia Bisericii
Sf. Dumitru - Colentina

Nr. 1

1933 Ianuarie 4.

23-9-933

Domnule Președinte,

Respectuos vă rugăm să binevoiți
a dispune să ni se dea o copie du-
pă referatul înțocmit de S. pictor
expert I. Mihail referitor la pictura
nouii biserici Sf. Dumitru - Colentina, pictu-
ră executată de S. pictor Costin Petrescu.

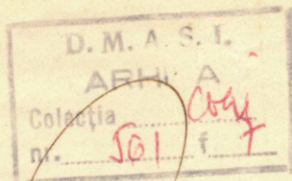
Cu stimă

Pr. M. B. Niculescu

Episcop (Mădăraș)

Petre Gh. Oțopceanu

Șt. Președinte al Societății Monumentele Istorice

M Domnule Președinte, 23-9-933

Sunt informat că în urma unei intervenții din partea Bisericii "Sf. Dumitru", Colentina din capitală, relativ la executarea picturilor ei care se pretind a nu se fi executate în "fresco", ați bene voit a dispune ca să fie examinate de către un delegat al Comisiei Monumentelor Istorice. —

Am subsemnată sunt tot mai cel ce a executat acele fațade în condițiuni tehnice pe care-mi îngăduș a le socoti riguros îngripite, însă permit a va ruga cu toată insistența ca acea examinare să fie făcută numai în prezența mea, ca să dovedesc temerăria afirmărei mele, chiar acolo unde puternica frescă a fost înviorată prin ușoare suprapunerii de tonuri de racord, și să înlătur cu toată tăria încercarea de a se arunca intenționat îndoiala asupra reputărei și probității mele profesionale. —

Încăleștat că și doastră care mai mult ca ori și cine știți să pretinzi valoarea unor atare sentimente, veti da deplină satisfacție dorinței mele. Va rog respectuos, Domnule Președinte, a primi expresiunea sentimentelor mele de cea mai înaltă stimă

Costin Petrescu

51 str. B. Mussolini

Sf. Președinte al Comisiei Monumentelor Istorice.

făcând imita din profunzime

1m5-

Si Conditione ⁱⁿ carutabac
ed carutabac ale prater
~~ne pot trage~~ ~~ne pot~~
ne pot trage que a pune
O condecie Definitiv.

si conditione in car
trabue excentu prater esent
liserie

si impot

REFERAT .

23-9-933

DOMNULE P R E S E D I N T E ,

Referitor la însărcinarea ce am avut de a cerceta și vedea dacă pictura ce s'a făcut la biserica Sf.Dumitru din Colentina, este în frescă, și despre care însărcinare am înaintat Domniei Voastre , un referat, am onoare a vă aduce la cunoștință-și ca urmare la acest referat- următoarele :

Lucrările de pictură la această biserică, sunt efectuate sub conducerea domnului profesor Costin Petrescu ; de-a aflând de expertiza ce a avut loc, - în lipsa d-sale-și despre rezultatul acesteia, adică că unele culori ale picturii deși în frescă se șterg, mi-a dat asupra acestui lucru următoarele explicațiuni :

Pictura este făcută în frescă, dar din cauză că în această tehnică în genere este aproape imposibil să se obțină pe suprafețe mari o tonalitate uniformă de aceeași culoare, și că se ivesc pete dupe uscarea frescei, -lucru ce s'a întâmplat și aci-, a trebuit pentru unitatea ansamblului, și a aspectului general al picturii, să retușeze aceste pete ale

././.

DOMNULUI P R E S E D I N T E AL COMISIUNII
MONUMENTELOR ISTORICE.

frescei cu culori în tempera, astfel că ceace azi se spală nu este fresca însăși, ci ~~este~~ culorile de tempera suprapuse.

Pentru dovedirea celor afirmate d-sa propune ca să se spele complet o porțiune mare din pictură, și atunci-susține d-sa- se va vedea că curățindu-se toate aceste retușări, fresca totuși va rămâne intactă în toată strălucirea ei.

În urma acestor explicațiuni date de domnul Costin Petrescu, și hotărât de a clarifica complet această chestiune, subsemnatul m'am oferit de a face o nouă expertiză la fața locului, și în sensul arătat de d-sa, fiind de față și Epitropii bisericii. În acest scop am căutat să iau înțelegere cu unul din reprezentanții Comitetului parohial, Domnul N. Rădulescu și am propus cele de mai sus, propunerea mea însă a fost refuzată. Rămâne deci de controlat și cele susținute de domnul profesor C. Petrescu, pentru a ne face o idee completă despre această chestiune.

Cred Domnule P r e ș e d i n t e , că numai o comisiune de experți în materie , ar putea să clarifice complet chestiunea picturii acestei biserici.

19/XI
1932

J. Mihail Pictor

REFERAT

DOMNUL PRESEDINTE,

Primind însărcinarea de a cerceta dacă la biserica Sf. Dumitru din Golentina, pictura ce se execută este făcută în frescă, m'am transportat în ziua de 17 Noembrie a.c., la fața locului, unde de față cu preotul paroh și unul din membrii Comitetului parohial, am făcut experiența următoare: am luat o bucată de pânză albă, am udat-o cu apă curată și am frecat apoi cu ea în diferite locuri pe suprafața pereților pictați, fără însă a insista în profunzime; rezultatul este că aproape pretutindeni unde am frecat culorile dela suprafață s'au imprimat pe pânză. Din punct de vedere tehnic lucrul acesta n'ar trebui să se întâmple dacă fresca este făcută în condițiuni tehnice bune, și fără retușări.

Frescele de prin mănăstirile și bisericile noastre vechi, au calitatea acesta că se pot curăți și spăla, fără ca culorile să se spele, afară de rare excepții, când meșterul nu le-a executat în bune condițiuni tehnice sau au fost retușate. Incercările însă moderne ce s'au făcut la noi, de a reînvia vechiul meșteșug al frescei, n'au dat până acum rezultate bune. Mai toate bisericile ce s'au zugrăvit în timpul nostru, în frescă, nu rezistă la curățire, deci nu se pot numi că sunt în frescă. Pare deci că anumite procedee ale meșterilor din vechime nu se cunosc în deajuns astăzi.

Nu cunosc angajamentul dintre enoriașii acestei biserici și pictor, și nici condițiunile în care trebuia executată pictura acestei biserici, și deci nu pot trage o concluzie definitivă în această chestie.

Acestea sunt constatările mele, Domnule Președinte, ce le-am făcut la fața locului.

Cu profundă stimă, I. Mihail Rădu-

18/XI
932

DOMNIEI SALE

DOMNULUI PRESEDINTE AL COMISIUNII MONUMENTELOR I S T O R I C E.

1/ Referatul 11/1
Anexa la Referatul 11/1
Anexa la Referatul 11/1

Trimit la parohia Golentina
H. de la Golentina
Comitetul parohial